

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Abonnementprijs per half jaar. Voor geheel NEDERLANDSCH-INDIË / 15.—

HOOFD-BUREAU: te Batavia bij OGILVIE & Co. AGENTEN: te Samarang, G. C. T. VAN DORP & Co. en DE GROOT KOLFF & Co.

Prijs der Advertentiën. Voor de vijf woorden . . . . . / 0.40

Bij dit blad behoort 1 bijvoegsel.

Op WOENSDAG, den 19 Junij 1872, voor BANGKOK. Op ZATURDAG, den 22 Junij 1872, voor MUNTOK en PALERANG.

Let wel! De BLOEMEN bij den Heer J. H. SERSANSIE, die op MAANDAG den 5den en DINGSDAG den 4den Junij verkocht zullen worden,

Vendutie op WOENSDAG, 5 Junij 1872, voor een huis op Sawa Bezaar, door van Slooten Morgan & Co.

Table with columns for dates (I to XV) and various market items like 'Hout', 'Linnen', 'Wol', etc., with corresponding prices.

Vendutiën. MAANDAG, 3 Junij. Ten huize van den Heer Sersansie, door W. Loonen & Co.

Vendutie op DINGSDAG den 4den Junij a.s., voor het Commissiehuus van VAN VLEUTEN & COX,

Vendutie wegens vertrek op Woensdag den 5den Junij 1872, ten huize van den WelEdelgestrengen Heer HOEIJER,

Tarief van Advertentiën. Van 1 tot 5 woorden . . . . . / —.40. Voor elke volgende plaatsing de helft.

Vendutiën. MAANDAG, 3 Junij. Ten huize van den Heer Sersansie, door W. Loonen & Co.

Vendutie op DINGSDAG den 4den Junij a.s., voor het Commissiehuus van VAN VLEUTEN & COX,

Vendutie wegens vertrek op Woensdag den 5den Junij 1872, ten huize van den WelEdelgestrengen Heer HOEIJER,

Postkantoor. Sluiting der Fransche Mail op Woensdag 5 Junij 1872, des avonds ten 8 ure.

Vendutiën. MAANDAG, 3 Junij. Ten huize van den Heer Sersansie, door W. Loonen & Co.

Vendutie op DINGSDAG den 4den Junij a.s., voor het Commissiehuus van VAN VLEUTEN & COX,

Vendutie wegens vertrek op Woensdag den 5den Junij 1872, ten huize van den WelEdelgestrengen Heer HOEIJER,

Sluiting der Engelsche Mail op Zondag den 10 Junij 1872, des avonds ten 8 ure.

Vendutiën. MAANDAG, 3 Junij. Ten huize van den Heer Sersansie, door W. Loonen & Co.

Vendutie op DINGSDAG den 4den Junij a.s., voor het Commissiehuus van VAN VLEUTEN & COX,

Vendutie wegens vertrek op Woensdag den 5den Junij 1872, ten huize van den WelEdelgestrengen Heer HOEIJER,

Sluiting der Pakketten: Op DONDERDAG, den 6 Junij 1872, voor BILLITON, FORTILAWAK, SINGKAWANG en SAMBAR.

Vendutiën. MAANDAG, 3 Junij. Ten huize van den Heer Sersansie, door W. Loonen & Co.

Vendutie op DINGSDAG den 4den Junij a.s., voor het Commissiehuus van VAN VLEUTEN & COX,

Vendutie wegens vertrek op Woensdag den 5den Junij 1872, ten huize van den WelEdelgestrengen Heer HOEIJER,

Billiton-Maatschappij. Door het Hoofdgerecht der Nederlandsch-Indische Handelsbank zullen voor rekening der

Op de Vendutie van DINGSDAG, den 4den Junij, zal worden verkocht: Een partijje zuiver BLADGOUD,

Vendutie op WOENSDAG den 5 Junij 1872, voor het Commissiehuus van W. LOONEN & CO.

Billiton Maatschappij en ten overstaan van het VENDU-DEPARTEMENT, worden verkocht:

Op de Vendutie van DINGSDAG, den 4den Junij, zal worden verkocht: Een partijje zuiver BLADGOUD,

Vendutie op WOENSDAG den 5 Junij 1872, voor het Commissiehuus van W. LOONEN & CO.

MAANDAG den 5den Junij 1872, des morgens ten 10 ure, in het lokaal der Handelsvereniging

Eene BASCULE met gewigten. Gemaakte HEEREN KLEEDEREN en 10 dozijn HEERENHEMDEN,

Vendutie op WOENSDAG den 5 Junij 1872, voor het Commissiehuus van W. LOONEN & CO.

Bloemen Vendutie op MAANDAG den 5 Junij en DINGSDAG den 4 Junij, ten Huize van den Heer

Op onze Vendutie zullen wij nog verkoopen: 15 vaten PUIKE TONGEN,

Vendutie op WOENSDAG den 5 Junij 1872, voor het Commissiehuus van W. LOONEN & CO.

J. H. SERSANSIE, op Molenviet (Glodok), door W. Loonen & Co.

Op onze Vendutie zullen wij nog verkoopen: 15 vaten PUIKE TONGEN,

Vendutie op WOENSDAG den 5 Junij 1872, voor het Commissiehuus van W. LOONEN & CO.

Van eene groote partij zeldzame PLANTEN en BLOEMEN in fraaije PORCELEINEN, HOLLANDSCHE, JAPANSCHE & CHINESCHE POTTEN

Wij zullen nog op onze Vendutie van 4 Junij a. s. verkoopen, tot Sluiting van Rekening: 50 HANGKLOKKEN,

Vendutie op WOENSDAG den 5 Junij 1872, voor het Commissiehuus van W. LOONEN & CO.

Van dese planten zijn een groot gedeelte op de TENTOENSTELLING BEKROOND met vijf Medailles, GOUD, ZILVER & BRONS.

Hout-Vendutie op DINGSDAG den 4 Junij 1872, op het HEEMRADENPLEIN, door JOHN PRYCE & Co.

Vendutie op WOENSDAG den 5 Junij 1872, voor het Commissiehuus van W. LOONEN & CO.

Krijdag ZATURDAG 1 en ZONDAG 2 Junij. (3399)

DJATTIE BALKEN, enz. enz. (3475)

Op een nader te bepalen dag, in den loop van deze maand, zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen: Twee HUIZEN met ERVEN,

Hout-Vendutie

op Vrijdag den 7den Junij 1872,
op het PLEIN, tegenover
Kampong Moeka,
door

VAN VLEUTEN & COX,
van eene groote partij
DJATTIE BALKEN
in alle dimensien. (3510)

Vendutie

op MAANDAG den 10 Junij 1872,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
van diverse
Negotiegoederen, enz., enz. (3379)

Op de Vendutie

van MAANDAG den 10 Junij 1872,
zullen worden verkocht:
200 vaten à 25 Ned. **☉ ZOUTVLEESCH,**
in kavelingen van 5 vaten.
50 vaten à 19 Ned. **☉ BOKER.**
(3474) **JOHN PRYCE & Co.**

Vendutie

Dingsdag 11 dezer,
bij
VAN DEN ABEELLEN & Co.,
van diverse
Koopmanschappen. (3511)

Op bovenstaande Vendutie

zullen wij verkoopen:
400 vaatjes puik **BOTER.**
100 do. **HAMMEN.**
in kleine kavelingen.
1 groote partij solied
INLANDSCH MEUBILAIR,
nader te specificeren:
1 factuur

Petroleum Kantoorkampen.

12 AMERIKAANSCH MUIERKLOKKEN.
1 partij KINDERSPELGOED.
(3552) **VAN DEN ABEELLEN & Co.**

BAZAR.

Ontpakt:

DAMES HOEDEN

en
BLOUSES.

Garnituur-Kragan en Manchetten.

ZWARTE en WITTE RUCHES.
PIQUE- en ECRUPAKJES.
ZWART MOUSELINE.

Diverse soorten brood Tafelgoed
met afgepaste **SERVETTEN.**

SERVETTEN aan het stuk.

BREED FRANSCH MADAPOLLAM.

ZWAAR KATOEN voor Beddespreijen.

KLAMBOE- en GORDIJNGOED.

EFFEN ROOD ZWITSERSCH KATOEN.

WITTE PIQUE- en WAFELSPREIJEN.

WOLLEN GESTIKTE- en MOLTTON DEKENS.

Verlakte en Pleeten Theebladen.

Petroleum

HANG- en TAFELLAMEEN.

ETUIS, inhoudende complete TAFEL-
GARNITURES.

Gekleurde en Witte

Porceleinen Theeserviezen

TÉTES-à-TÉTES en DEJUNERS,
enz., enz.
(3550) **H. A. BAHLMANN & Co.**

HANDELSDRUKKERIJ

van
OGILVIE & Co.

Steeds in voorraad:

HOLLANDSCHE, ENGELSCH en FRAN-
SCHE CONNOSSEMENTEN.

BOOMBRIEVEN in soorten.

LOS- en LAADCEDULLEN.

CONSENTEN.

CHARTER-PARTIJEN.

WISSELS- en ERWTANTJEN.

REISDEKLARATIEN voor Ambtenaren, enz.
(3525)

TUINBANKEN.

(3547) **VAN VLEUTEN & COX.**

Geslagen

IJzeren Balustras,

in diverse dimensies
voor HERKEN en TRAPPEN.
(3518) **VAN VLEUTEN & COX.**

PETROLEUM KROONLAMPEN

2,3 en 4 lichten.
Waarlooze BALLONS.
" KOUS.
" GLAZEN.
(3549) **VAN VLEUTEN & COX.**

FLOWERS ALE,

in kleine vaten met
Patent Kraan,
bij
(3526) **VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.**

Op nieuw ontvangen:

LIGTE HELMHOEDEN.
Bedford Corduroy:
(3527) **VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.**

TOKO KUIJK.

Ontvangen:
LAMA FRANJE.
HAARVETJES.
KINDERRIEMEN.
STALEN VINGERHOEDEN, enz., enz.
(3513) **Wed. STAAL.**

Pas ontvangen:

Dr. Linck's
DOPPEL-COPIRTINTE.

Per flesch / 1.50
" 1/2 dozijn / 8.—
" dozijn / 15.—
(3525) bij **OGILVIE & Co.**

Bij G. KOLFF & Co.

is voorhanden:
Dr. PLINAPPELS
MALETSCH LEESBOEK
voor EERSTBEGINNENDEN en MEER-
GEVORDERDEN.
Prijs / 3.50. (3515)

Indische Zuren
en
Confituuren.
Azijs-Fabriek Depôt-
Artikelen.

MEUTER & Co.,
Passar Pisang.

Steeds voorhanden:

Puik WIJN-AZIJN,

en gros & en détail.

Diverse SIROPEN en FRAMBOZEN AZIJN

POLTOER.

SPIRITUS voor Bouilliers.

Echte MACASSAR OILIE.

HAROLIE en POMMADE.

ESSENCE ROZINGERIE.

SCHOONHEIDSWATER.

AROMATISCH KINA en MAAGBITTER.

PINANG RABDIK en CITROEN

ESSENCE OF GINGER.

SMELLING SALTZ.

TANDPOEDER in soorten.

TANDOPIAT.

Fijne ODEURS.

SULFATE DE CHININE van Zimmer,

in fleschjes van 1, 1/2 en 1/4 ons.

Echte Macassaarsche **ROODE**

VISCIELES, welke iedere maand van

Macassar versch ontvangen worden, à / 1.50

per fl. (Prijsconranten op aanvraag verkrijgbaar.) (2625)

Verkrijgbaar:

 Zuivere dikke

Koemelk

van
Hollandsche en Australische Koeljen.

ABONNEMENT 1/2 maande per bottel / 10.—

Adres: GANG KETAPANG No. 80. (2625)

Geraffineerde

witte Parakantros Suiker

in blikken van 24 Ponden netto à / 6.— Kon-
tant verkrijgbaar bij

WINSSER, DE LANGE & Co.
BATENBURG & Co.
VAN VLEUTEN & COX.
LOA POSENG, *Passar Barot.*
TIO TIJENG SOELI, id. (2627)

Ontvangen:

Haut-Canon

op fust en alhier afgeapt.
(2375) **JOHN PRYCE & Co.**

CHATER & Co.

Passar-Semin.
PAS ONTVANGEN
per Engelsche Mail:
Een Keurig en Uitgezocht Assortiment
JAPANSCH LAKWERK.

JAPANSCH E
nette en kleine
WAAIJERS.
WAAIJERS.
WAAIJERS.
alleen bij ons verkrijgbaar.

BENGAALSCH E
MANGA CHUFFEY.
BLOEMKOOI CHUFFEY.
ORANJE MARMELADE.
BALE PRESERVE.
ANANAS PRESERVE.
BALE SIROOP en
GECOSFLETTE ORANJE-APPELS.

JOSEPH RODGERS
SCHEERMESSEN.
PENNEMESSEN en
SCHAAREN.

Echte
AMERIK PETROLEUM,
in blikken van 18 kassen.
Prijs per blik / 6.— (3529)

Ontvangen:
SCHAKELS KUNSTLIJM,
Prachtige

ROODE en BLAAUWE INKT
van *Adrien Maurin,* te Parijs.
Nieuw-Model **BALKAARTJES,** met ge-
kleurden ondergrond.
(3533) **OGILVIE & Co.**

A. GALLOIS,

Couffeur de Paris.
Anelme Mon. Pouligner.
Grand assortiment de chignons nouveauté.
Postiches en tons genres.

Parfumerie nouvelle arrive par la dernière
maille, ROSÉE DU PARADIS, LOTION JA-
VANAISE, TEINTURE, QUININE et POM-
MADE CEPHALIQUE contre la chute des cheveux,
etc. etc.
Ne pas confondre avec le garçon couffeur atiseché
à la Maison de Chapelier PECOULT & BUFFET.
(3297)

Per Conrad ontangen:
Ronde, vierkante en platte

Ebbenhouten Linealen.

PARALELEN.
Zwart **TREKKNRIJLT.**
PENSELEEN.
Keurig nette **TRIKTRAKBORDEN.**
met **BEKERS** en **STEENEN.**

Fijne Enveloppen,

voor **VISITEKAARTJES,** voor **BIJLETAPIER**
enz.

Rouw ENVELOPPEN,
groot en klein format.

POSTPAPIER QUADRILLE, in 8o en 4o.

VERGE BIJLETAPIER.

extra zwaar.

Fijn wit POSTPAPIER,

van **LACROIX FRERES** (Coquille no. 1 supé-
rieure d'Angoulême).

en vele andere artikelen.

(3502) **OGILVIE & Co.**

Meuter & Co.

DEPOT
van

Ketjap Benteng,

à / 1.— per flesch. (1469)

TOKO G. STRUCKE

Passar Sema.
Zaturdag
Warme Saucijnsbroodj-

Op bestelling ve krijgbaar

APPELBOLLEN
APPELTAARTEN
APPELBEIGNETS
(3551) **CAVADINO**

Iets Nieuw!

De ondergetekenden zijn et

STILBEÏNE,

GOMELASTIEK
om de roet van ijzeren en stalen
weg te nemen. Het is in at-
50 Cent te bekomen bij

(3529) **OGILVIE & Co.**

Citronella Soap.

Bristol Soap.

(5022) **BATAVIA.** **W. H. HALL & C**

KASBOEK,
JOURNAAL en GROOTBOEK

FEN KEURIG STIL BOEKEN IN KLEIN-1

FORMAAT. IN NET AFGEWERKT KIJK

UIT DE BEHOEDME FAURIEK VAN ADRIE

MAURIN TE PARIS, ontangen door

(3531) **OGILVIE & Co.**

Bij de ondergetekenden zija te bekomen

RECUS

en

CONNOSSEMENTEN

van d. Stoomvaart Maatschappij
Nederland.
(3413) **OGILVIE & Co.**

Photographisch Atelier

van
WOODBURY & PAGE,
op Rijswijk.

Geopend dagelijks van 7 tot 10 uren.
(3524)

Photographisch Atelier,

Gang Patjenongan No. 253.
Dagelijks geopend van 7 tot 11 uur.

Geebde begunstigers, die wenschen zich te late

PHOTOGRAPHEREN, worden heb-bid verzocht

zich 2 dagen te voren aan te melden.

(3535) **J. HOFFE & Co.**

PETZ & Co.,

Photografisch Atelier,
Rijswijk, Batavia.

Geschied van 5 morgens 7 tot 5 avonds 1

uur en voort openbaar van 6 tot 11 uur voor

niddags.

Portretten en vergrootingen in alle grootte-er

genre. (152)

Als advertentieblad wordt

beleefdelijk aanbevolen:

De „Locomotief”.

Dagelijks worden 1500 exemplaren dezer ou

raut naar geheel Indië verspreed.

Bewijzen voor de juistheid van dat cijfer ligget

ter inzage bij

(3541) **DE UITGEVERS.**

De Heeren
H. P. A. F. Lijkman,
C. G. Kofft, D. Azu,
J. C. W. Meijjes
en **P. C. Philipsen**

hebben van heden af onze

Generale Volmacht.

G. SUERMONT & Co.
BATAVIA, }
SOERABATA, } 1 Junij 1872. (3556)
PAROBORAN, }

Boekbinderij van Ogilvie & Co.

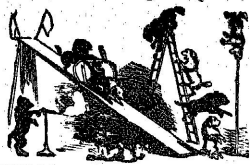
Alle soorten van banden

worden spoedig en net tegen

matigen prijs vervaardigd.

(3512)

De Gregory's.

Elken Avond

op **GLDOK.**

De tent is vergroot en kan 2000 menschen bevatten.

Aanvang te 8 uur.

Prijzen als gewoonlijk. (3536)

Planten- en Dierentuin.

Croquet-Concours,

op

ZATURDAG, 4 Junij 1872.

des namiddags ten 4 1/2 uur.

De Secretaris,

H. J. MEERTENS.

Met toestemming van den Heer Resident.

HELLER'S WONDEREN.

Opera Gebouw.

ZEVENDE VOORSTELLING

op

Maandag 3 Junij.

Het groote programma van den Heer HELLER op VRIJDAGAVOND is met grooten bijval ontvangen, en zal MAANDAGAVOND voor de laatste maal worden uitgevoerd.

Programma.

Eerste Gedeelte.

WONDEREN.

1. DE KAHALISTISCHE KLOK.
2. DE IN DE LUCHT ZWEEVENDE BEL.
3. ONMOMMELIJK GENESMIDDELEN.
4. DE ALOMTEGENWOORDIGE SOVEREIGN.
5. DE ORANJEBOOM.
6. DES DUIVELS PUNSCHKOM.

Tweede Gedeelte.

MUZIEK.

De Heer HELLER zal op zijn prachtige Piano uitvoeren:

1. MENDELSSOHN'S HOCHZEITS-MARSCH, voor piano door Liszt.
2. MORCEAU CHARACTERISTIQUE, de Dago.
3. BALLADE, Auld Robin Gray, voorgedragen op een Orgue Mélodique.

Derde Gedeelte.

MYSTERIE.

Nieuwe schitterende proeven van het PHENOMENEN

door

MISS HAIDEE HELLER.

De laatste Voorstelling.

Vierde Gedeelte.

INDRUKWEKKEND.

DE OPENBARINGEN VAN EEN SPOOK

OF HET KABOU'ERMANNETJE IN DEN ZAK.

Op Woensdag 5 Junij.

EEN GEHEEL NIEUWE VOORSTELLING

ter BENEFITTE van

MISS HELLER,

die optreden zal in

HET KABINET VAN LEVENDE

BEELDEN,

met een nieuw Programma van den Heer HELLER.

PLAATSEN kunnen besproken op MAANDAG, des morgens van 8 tot 10 uur.

Deuren zijn geopend te 7 1/2 uur. Aanvang der voorstelling 8 1/2 uur.

(3543) J. W. SMITH, Manager.

DEBITEUREN van den boedel van wijlen den heer G. Wickes,

in leven apotheker te Rijswijk, worden uitdrukkelijk verzocht hun debet ten spoedigste aan te zuiveren, ten einde geregelijke onkosten te vermijden.

(3523) De executeur in den boedel.

Maatschappij „Aurora.”

Afdeling F3 (GEMENGD KOOR), **REPETITIE**

op Maandag den 3den Junij,

des avonds ten acht ure, in de LOGG.

De Secretaris, F. PLATE.

Javasche Bank.

Het over het 44ste boekjaar bepaalde dividend ad f 245,— per aandeel van f 500,—, kan directliks als de werken zoodoort bij het Hoofdbureau als bij de verschillende Agentschappen ontvangen worden; doch bij de laatste alleen na verificatie te Batavia.

Gedrukte verslagen over genoemd jaar zijn voor de aandeelhouders en verdere belanghebbenden beschikbaar.

President en Directeuren der

Javasche Bank:

F. ALTING MEES, President.

D. N. VERSTEEGH, Directeur-Secretaris.

BATAVIA, 1 Junij 1872. (3539)

Chartered Mercantile Bank of India, London and China.

Geincorporeerd bij Koninklijk Besluit.

HOOFD-BUREAU: 65 Broadstreet, London, E.C.

Kapitaal £ 750,000.

Reserve „ 50,000.

Bankers: BANK OF ENGLAND. — LONDON JOINT STOCK BANK.

Branches en Agentschappen: India, BOMBAY, CALCUTTA, MADRAS, Ceylon, COLOMBO, KANDY, MATALE, GALLE, Straits, SINGAPORE, PENANG, China, HONGKONG, FOCHOW, SHANGHAI, HANKOW, Japan, YOKOHAMA.

Agents: Amsterdam, HOPE & Co.

Laris, Messrs. MARCUARD, ANDRÉ & Co.

Op Zaterdag, den 3den Junij wordt alhier een Agentschap van deze Bank geopend in het lokaal vroeger geoccupeerd door de Rotterdamse Bank.

Het agentschap verricht allerlei bankzaken met Engeland, het Vasteland, Indië, China, Australië, enz. op aan het bureau te vernemen voorwaarden.

REKENINGEN-COURANT worden geopend, maar er wordt geen Interest op het saldo betaald.

Deposits worden aangenomen voor termijnen niet minder dan twaalf maanden. Hierop wordt vijf procent Interest 's jaars toegestaan.

Daarvoor door binnenlandsche constitutenen verzocht wordende, remittent de Bank op ontvangst van gelden te Batavia, naar Engeland, Nederland en Frankrijk tegen den koers van den dag zonder berekening van Commissieloon.

Men wordt verzocht alle brieven enz. te adresseren aan „den Agent der Chartered Mercantile Bank of India, London and China, te Batavia.”

F. C. BISHOP, Agent.

BATAVIA, 29 Mei 1872. (3521)

Chartered Mercantile Bank of India, London and China.

Incorporated by Royal Charter.

HEAD OFFICE: 65 Old Broad Street, London, E.C.

Kapitaal £ 750,000.

Reserve Fund „ 50,000.

Bankers: BANK OF ENGLAND. — LONDON JOINT STOCK BANK.

Branches and Agencies: BOMBAY, CALCUTTA, MADRAS, COLOMBO, KANDY, MATALE, GALLE, SINGAPORE, PENANG, HONGKONG, FOCHOW, SHANGHAI, HANKOW, YOKOHAMA.

Agents: Amsterdam, Messrs. HOPE & Co.

Laris, Messrs. MARCUARD, ANDRÉ & Co.

An Agency of this Bank will be opened here, on Saturday 1st prox., in the office hitherto occupied by the Bank of Rotterdam.

The agency will conduct Banking business of every description with England, the Continent, India, China, Australia, etc., upon terms to be ascertained at the office.

Current accounts will be kept, no interest being given on the Credit Balances; and Deposits will be received for periods of not less than twelve months on which interest will be allowed at the rate of five per cent per annum.

Remittances to England, Holland and France will be made for Constituents in the country in the Bank's Bills free of Commission, at current rates, on receipt of money in Batavia.

All Communications to be addressed to „The Agent of the Chartered Mercantile Bank of India, London and China, Batavia.”

F. C. BISHOP, Agent.

BATAVIA, 29th May 1872. (3522)

Te Koop:

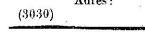
Een span ISABELLEN, hoog 4 voet 3 duim.

Te bevragen Bureau JAVA-BOEDE. (3538)

Te Huur:

Een klein Pakhuis, twee verdiepingen.

Adres: JOHAN ARATHOON.

Een Huus op Kelon

Sria, laatst bewoond door den heer MIEJES.

Inlichtingen te bekomen te Rijswijk.

(3576) Mevr. VAN HENGST.

Batavia Parcel Agency.

Tot op den 7den bestat bij den Ondergeteekende gelegenheid ter verzending van pakketten per Str. Conrad via Suez kanaal.

(3542) JACOMETTI.

Compagnie des Messageries Maritimes.

Bovenstaande Maatschappij, eene nieuwe Stoombootlijn geopend hebbende van MARSEILLE naar Londen en terug, in correspondentie met hare dienstregeling van ENDE naar MARSEILLE, is de ondergeteekende, vragtoegedien, geleverd te Londen, alhier antenonen, en daarvoor Cognossemten tot aan die bestemming af te geven.

Voor het bespreken aan den vrachtkoers gelieve men zich aan hem te adresseren.

De goederen kunnen ook bij hem op de open politien dezer Maatschappij tegen Zeerisico worden gedeekt tot de volgende premien:

Op Goederen van Batavia tot Londen tegen 1 1/2 % Spatie onbedolgestaent „ 7/8 %

In deze zeer is ook begrepen, die per Stoomgeheelheid van at SOERABAYA, S.A.M.A.RANG, CHERIBON of PALANG tot BATAVIA, onder voorbehoud van kennisgeving vóór de afschepping plaats vindt.

De Agent der Messageries Maritimes te Batavia, W. SUERMONTD Wz.

Keuring van verlofgaerens.

Een paar dagen geleden besproken wij de onlang bij Koninklijk besluit vastgestelde keuring der kandidaat ambtenaren voor den Burgerlijken dienst in Ned.-Indië door een militaire commissie in Nederland. Zeer goed knoopt zich daaraan een ander onderwerp vast, dit nl. over de keuring van ambtenaren, die met verlof wenschen te gaan. Reeds met een enkel woord wezen wij er op, hoe geringe waarde toe te kennen is aan de certifikaten van de particuliere geneesheeren, die door hen geproduceerd worden om het gewenscht verlof te krijgen.

Onlangs werd dit punt in een wel geschreven opstel van den Heer Arntzenius, Officier van gezondheid met verlof in Nederland, in de laatste ons geworden aflevering van het Tijdschrift van Nederland-Indië opgenomen, behandeld.

„Gestemd op eigen ondervinding en op die van andere geneesheeren” zegt deze, „verklaren wij dat menig ambtenaar, vooral de hooggeestelsten niet uitgezonderd, zijn certificaat tot herstel van gezondheid van dezen of genen geneesheer koopt. Meer dan eens kwam het mij toch voor, bij vroegering om een certificaat aftegeven aan een ambtenaar, die dat niet noodig had, dezen er toch op te zien aandringen om hem daarvoor de moeite te besparen van er een bij dezen of genen daarvoor te koop te laten maken.

„In een noot deed de schrijver de volgende aanhaling uit het Tijdschrift der Maatschappij voor Geneeskunde mede. „Lijf den Oosthoek van Java wordt geschreven: dat daar eenigzins handel in zogenaamde geneeskundige certifikaten zou gedreven worden. Tegen betaling van f 25,— den marktprjs, zoo het schijnt, — zou daar aan een Gouvernementen ambtenaar een certificaat uitgereikt zijn geacht te worden in blanko, zoodat de ambtenaar zelf den datum kon invullen, wanneer hij het in het hoofd mocht krijgen een binnenlandsch verlof aan te vragen.”

Laat ons liet niet verheelen, er zijn sommige geneesheeren, die met de sigitte van zoodanige certifikaten hoogst lichtvaardig omgingen. Wij zullen zien er getuigen van geweest, hoe weinig moeite het kostte van dezen of genen geneesheer te verkrijgen. Enkele voorbeelden men voldoende zijn. Een paar jaren geleden kwam een ambtenaar van het Buitenlandsch bestuur te Batavia met het doel een certificaat te ververven voor een verlof naar Nederland. Hij wendde zich tot een geneesheer. Deze, na den patient een paar dagen geobserveerd en nauwkeurig onderzoek te hebben, verwerpte formeel. De patient begaf zich dienzeliden dag dat hij zeer gemakkelij was in het afgeven van een getuigschrift als het verlangde, met dat gelukkig gevolg, dat hij dienzeliden avond nog er mede in zijn zak rondpree. Nu zegge men niet, dat dit wellicht een zaak van principe kan geheet zijn, want dat er geneesheeren zijn, die na 10 of 12jarig verblijf alid een verlof in het belang der gezondheid noodig achten, het

volgens voorbeeld zal hem daarvan genezen. Een jeugdig niet ontbemiddeld ambtenaar begon den dienst, nadat hij er reeds den tijd van een jaar in doorgbracht had, te verdrissen. Ter plaatse zijner inwooning schied hij geen certificaat te hebben kunnen krijgen; althans hij kwam niet te Batavia. De ziekte, waarvoor hij verlof wenschte, zou een ogkrankheid zijn. Hij wendde zich tot een bekend oogheekkundige. Deze onderzocht hem en weigerde het gevraagde certificaat. Hij een tweeden oogheekkundige had hij al zeer weinig laat. Toen bleef de in het eerste geval bedoelde geneesheer, die ook den naam had een goed oogheekkundige te zijn, over. Hij wendde zich tot dezen, en verkreeg een certificaat, waarin verklaard werd, dat het voor den patient dringend noodig was, dat hij voor herstel zijner gezondheid naar Nederland ging, want dat hij lijden was aan ... en nu volgde de aandoening eener oogziekte, waarvoor, volgens alle deskundigen, het klimaat hier veel heilrijker is dan dat van Holland.

Hoe diep het kwaad geworteld is, zien wij duidelijk daaruit, dat zelfs de scherts zich er van meester gemaakt heeft. Bekend toch is het volgend, waarschijnlijk op een ware gebeurtenis gegrond gesproken tusschen een resident, die a. zert geruimen tijd zijn geneesheer niet had noodig gehad, en dien geneesheer.

Resident. „Dokter, ik heb in den laatste tijd verschrikkelijke last van hoofdpijn. De h. Wel, Resident, dan zou een verlot niet kwaad zou zijn, en de Dokter was verstandig genoeg dezen wenk te verstaan en aldra zag men den Resident voor 's lands kosten onder zeil gaan naar het geliefde vaderland.

Sommige geneesheeren mogen lichtvaardig te werk gaan met de afgitte van dergelijke certifikaten, te recht met de Heer Arntzenius op, dat, al was dat certificaat buiten noodsakelijkheid afgegeven, het hun allen niet evenzeer ten kwade te duiden is.

Daar toe wijst hij er op, dat de civiele geneesheer rechtstreeks ondergeschikt is aan het hoofd van plaatselijk bestuur, en dit zeer veel kan afdoen tot de meerdere of mindere uitgebreidheid van de praktijk. „Het voorbeeld is ons dan ook bekend” zegt hij, „dat een oppermachtig ambtenaar, na langen tijd voor den vorm patient van zijn neesheer geweest te zijn, dezen eindelijk het gewenscht wordende certificaat afdwong, onder belofte hem dan zijn rekening te zullen betalen. Kan men zulk een geneesheer het sterk ten kwade duiden?” vraagt hij terecht, „die daar, even als zoo megen dokter, met zijn huisgezin fatsoenlijke armoede lijdt, dat hij eindelijk bezweke door de verzaking en daardoor den staat op duizende en duizende aldenen onkosten jaagde, in den vorm van een verlot-traktament aan dien ambtenaar, die zulk een misbruik gemaakt had van gezag?”

Niet altijd is gewinzucht of verleiding, zoodals in het laatste geval, de aanleiding tot de afgitte; ook andere omstandigheden dragen daartoe bij. Een zeker medelijden met den individuen tegenover de aandoening, dat de Staat het wel lijden kan, is soms ook de spoorzaak. Zoo herinneren wij ons een geval, dat zeker persoon, die met een zeer groot huisgezin gezegend was, groepen werd tot een betrekking als leeraar in Holland. Behoorlijk zou het geweest zijn, dat hij zijn ontslag uit 's lands dienst genomen en zich op eigen kosten naar Holland begeven had; en onbehoorlijk was het denkbeeld, dat, als hij dit op 's lands kosten doen kon, en dat hij de kosten van een paar jaartjes wachtheid kon snappen, dit niet onaarzig zou zijn. Hij wendde zich tot zijn geneesheer om een certificaat. Deze, die er eerst niets van hooren wilde, liet zich eindelijk overtuigen, en daar zine de oelstokke met vrouw en kinderen voor 's lands kosten op reis, en al in twee jaren lang dood, die hij niet verdiende, om, toen de tijd om was zijn ontslag te nemen.

De oorzaak van de afgitte van een geneesheer van een certificaat, dat door den gezondheids-toestand van den verzoeker niet vereischt wordt, moge in het eene geval meer berispelijk zijn dan in het andere, verloopbaar is zij nooit. De staat wordt steeds ten onrechte op onkosten gejaagd en onder genee omstandigheden is dit verdedigbaar.

Daar, hoe afkeuringwaardig het ook zij, het misbruik steeds onverscholen en in hoogte mate plaats grijpt en niet te voorzien is, dat het van zelf ophouden zal, moet naar een middel uitgezocht worden, waardoor het voorkomen wordt. Dit middel zou, gelooven wij, gelegen zijn in de keuring door een gemene geneeskundige commissie van militaire en civiele geneeskundigen. Wellicht zou deze zaak zeer geschikt opgedragen kunnen worden aan de de hoofdstaats bestaande plaatselijke commissien van geneeskundig onderzoek en toezichtzigt. Men zou dan kunnen bepalen, dat ambtenaren steeds verlof konden krijgen om zich voor een dier commissien te begeven, natuurlijk steeds voor de meest nabijzijnde, en dat, ingeval hem door deze het verlangde certificaat uitgereikt werd, hem de kosten van de reis hier en terug vergoed zouden worden, terwijl het tegenoverstaande geval deze voor zijn rekening zouden blijven. Dit laatste zou reeds voorkomen, dat men zich lichtvaardig aan dergelijik onderzoek ging onderwerpen.

Hoe noodig het is, dat het getal ambtenaren met verlof bepaald worde tot hen, die dit werkelijk noodig hebben, toont een inszage van een regering-ambtenaar, waarin de inszage vermeldt, niet minder dan de inszage van een blaadzijden inneemt. Hun getal klimt tot een

